

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Képzési szint	Alapképzés	Tagozat	Nappali és levelező	Tanév/félév	2023/2024
Ступінь вищої освіти	підготовки бакалаврів	Форма навчання	Денна та заочна	Навчальний рік/семестр	II/3

Tantárgyleírás

Силабус

A tantárgy címe	A magyar irodalom története: A 20. század első felének magyar irodalma Історія угорської літератури: Література перша половина ХХ. століття
Tanszék	Filológia Tanszék, Magyar Tanszéki Csoport Кафедра Філології, Угорська філологія
Képzési program	014 Középfokú oktatás (Magyar nyelv és irodalom) 014 Середня освіта (Угорська мова та література)
A tantárgy típusa, kreditértéke, óraszám (előadás/szeminárium/önálló munka)	Típus (kötelező vagy választható): kötelező Kreditérték: 3 Előadás: nappali 20 levelező 6 Szeminárium/gyakorlat: nappali 16 levelező 0 Laboratóriumi munka: 0 Önálló munka: nappali 54 levelező 84 Тип дисципліни (обов'язкова чи вибіркова): обов'язкова Кредитів ECTS: 6 Лекції: денна 20 заочна 6 Семінарські/практичні заняття: денна 16 заочна 0 Лабораторні заняття: 0 Самостійна робота: денна 54 заочна 84
Tárgyfelelős oktató(k) (név, tudományos fokozat, tudományos cím, e-mail cím) Викладач(и) відповідальний(и) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Gál Adél, előadó gal.adel@kmf.org.ua II. RFKMF Filológia Tanszék, Magyar tanszéki csoport Гал Одел Ф., викладач gal.adel@kmf.org.ua ЗУІ ім. Ференца Ракоці II, Відділення угорської філології
A tantárgy előkövetelményei	Bevezetés az irodalomtudományba A magyar irodalom története: Régi magyar irodalom és a felvilágosodás korának magyar irodalma A magyar irodalom története: A 19. század első felének magyar irodalma A magyar irodalom története: A 19. század második felének magyar irodalma Вступ до літературознавство Історія угорської літератури: Давня угорська література та епохи

	<p>просвітництва Історія угорської літератури: Угорська література 1 половини 19 століття Історія угорської літератури: Угорська література 2 половини 19 століття</p>
<p>A tantárgy általános ismertetése, célja, várható eredményei, főbb témakörei</p>	<p>A tantárgy a Magyar irodalom története című tárgy keretébe illeszkedik. A 20. század első felének irodalmát vizsgálja. Célja, hogy fejlessze a diákok képességeit a művészi alkotások mélyreható tanulmányozásában. Célja továbbá a kor irodalmi folyamatainak, az alkotóművészek élettörténetének és munkásságának ismertetése a jelenkori irodalomtudományi szemlélet és fogalomrendszer által.</p> <p>Загальні компетентності: ЗК 1 – Здатність усно й письмово спілкуватися угорською мовою в усіх сферах суспільного життя, зокрема у професійній діяльності. ЗК 6 – Здатність діяти із соціальною відповідальністю, розуміти основні принципи буття людини, природи, суспільства. ЗК 9 – Цінування мультикультурності та повага до неї. ЗК 11 – Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 12 – Розвиток навиків міжособистісного сприймання студентів з урахуванням особливостей релігійної, етнічної, мовної приналежності, соціальної незахищеності особистості тощо.</p> <p>Фахові компетентності спеціальності: ФК 4 – Здатність характеризувати загальні властивості літератури як мистецтва слова, закони побудови художнього твору, особливості письменницької праці, літературні стилі, наукові методи і школи в літературознавстві. ФК 5 – Здатність аналізувати основні тенденції розвитку світового літературного процесу та угорського письменства. ФК 6 – Системні знання про основні періоди розвитку, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища. ФК 8 – Здатність розуміти сутність й соціальне значення майбутньої професії, основних проблем дисциплін, що визначають конкретну філологічну галузь, їх взаємозв'язку в цілісній системі знань. ФК 9 – Здатність організовувати і здійснювати навчально-виховний процес з угорської мови і літератури та зарубіжної ФК 11 – Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань. ФК 12 – Здатність до ведення ділової комунікації усно і письмово. ФК 13 – Здатність вільно володіти угорською мовою, адекватно використовувати мовні ресурси, демонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетенції в процесі фахової і міжособистісної комунікації, володіти різними засобами мовної поведінки в різних комунікативних контекстах. ФК 14 Здатність самостійно аналізувати мовний і літературний матеріал та робити висновки</p> <p>Програмні результати навчання: ПРН 1 – Використовувати угорську мову в усіх сферах суспільного життя, зокрема у професійному спілкуванні. ПРН 2 – Аналізувати головні тенденції історичного розвитку угорського народу, аргументувати свої погляди на дискусійні моменти з історії Угорщини та сучасного суспільного життя. ПРН 3 – Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідні дані з різних джерел, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати. ПРН 7 – Застосовувати філологічні знання для розв'язання професійних завдань.</p>

	<p>ПРН 8 – Використовувати інформаційні й комунікаційні технології, зокрема для вирішення стандартних завдань професійної діяльності.</p> <p>ПРН 10 – Володіти різноплановими методами і способами перевірки знань з угорської мови і літератури та зарубіжної літератури.</p> <p>ПРН 11 – Організувати різні форми і способи навчальної, навчально-методичної, наукової, творчої та інших видів діяльності, які стосуються філології чи педагогіки.</p> <p>ПРН 15 – Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.</p> <p>ПРН 16 – Уміння визначати художню своєрідність творів та творчості письменника загалом із використанням системи основних понять і термінів літературознавства.</p> <p>ПРН 17 – Уміння розуміти закономірності літературного процесу, художнього значення літературного твору у зв'язку з суспільно-літературною ситуацією, літературною критикою і літературною епохою.</p> <p>ПРН 18 – Знання кращих творів угорської і світової літератури.</p> <p>A tantárgy főbb témakörei:</p> <p>A Nyugat. Az irodalmi folyóirat. Egy korszak eredete, irodalmi forradalom</p> <p>A Nyugat előzményei, indulása, periódusai, nemzedékei, környezete, jelentősége</p> <p>Az első nemzedék. Ady endre költészete. Modernitás, nyelv, szimbólum.</p> <p>Költészetének motívumrendszere.</p> <p>Babits Mihály kimondás és hallgatás képzetei, a prófétaszerep megjelenése költészetének korszakai. Elefántcsonttorony elmélete. Babits a prózaíró.</p> <p>Juhász Gyula költészete, mélabú és impresszionizmus.</p> <p>Kosztolányi Dezső költészete, pályaképe. Kosztolányi a prózaíró.</p> <p>Tóth Árpád irodalmi tevékenysége.</p> <p>Móricz Zsigmond, újszerű parasztabrázolás, munkásságának korszakai</p> <p>Karinthy Frigyes, kritikai-esztétikai látásmódja.</p> <p>Krúdy Gyula munkásságának sajátosságai, a Szindbád-novellák</p> <p>Nőirodalom a századelőn, Kaffka Margit.</p> <p>Csáth Géza irodalmi tevékenysége</p> <p>Avantgárd törekvések az 1920-as években</p> <p>Kassák Lajos és a magyar avantgárd kezdetei. Folyóiratai.</p> <p>József Attila: költészetmegújító jelentősége. Avantgárd vonások</p> <p>Szabó Lőrinc költészetének jellemző sajátosságai, felnőttlét és gyermeklét a költeményekben.</p> <p>Radnóti Miklós költészete, kezdeti lázadás és kései klasszicizáció költészetében.</p> <p>Az oktatási programnak megfelelően a hallgató megismerkedik a 20. század első felének irodalmával, kiemelkedő alkotásaival; a magyar irodalom periodizálásával; elsajátítja az adott irodalmi korszak elméleti alapjait; irodalmi műveltséget és kulcskompetenciákat szerez a kritikus szemmel való olvasáshoz;</p>
<p>A tantárgy teljesítésének és értékelésének feltételei</p>	<p>A 20. század első felének magyar irodalma tartalmi modulban a félév során a hallgatók a gyakorlati foglalkozásokon tartott előadásokkal a pontok 25%-át, modulzáró dolgozatokkal 25%-át szerezhetik meg. Jártasság a témában és a szakirodalomban (vizsgán adnak számot róla) 50%. A számonkérés részeként a kötelezően kiadott költeményeket részletek alapján fel kell ismerni.</p>
<p>A tantárggyal kapcsolatos egyéb tudnivalók, követelmények</p>	<p>A tantárgyhoz kapcsolódó online felület: Google Classroom nappali: денне: levelező: заочне:</p>
<p>A tantárgy alapvető irodalma és digitális segédanyagok</p>	<p>1. Boka László : Herczeg Ákos: Visszatérés a nyelvbe. Én-figurációk Ady Endre költészetében. Új Alföld könyvek 7845-850, Irodalomtörténeti közlemények126. évf. 6. sz. 2022</p>

2. Gintli Tibor: Perújrafelvétel. Kalligram, 2021
 3. Szerb Antal: Magyar irodalomtörténet. Magvető Kiadó, Budapest, 2019.
 4. Gintli Tibor: Magyar Irodalom. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2010
 5. Szegedy Maszák Mihály: Kosztolányi Dezső. Kalligram Kiadó, Pozsony, 2010: 380-419
 6. Gintli Tibor – Schein Gábor: Az irodalom rövid története. A realizmustól máig. Jelenkor kiadó, Pécs, 2007
 7. Eisemann György: Modernitás, nyelv, szimbólum. In: Szegedy Maszák Mihály szerk. A magyar irodalom története. Gondolat Kiadó, Budapest, 2007
 8. Bókay Antal: Bevezetés az irodalomtudományba. Budapest: Osiris Kiadó. 2006.
 9. Kenyeres Zoltán: a Nyugat periódusai. In: Korok, pályák, művek. Válogatott tanulmányok. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2004
- Szegedy-Maszák Mihály: A szerző önazonossága József Attila életművében
<https://irodalom.oszk.hu/villanyspenot/#!/fejezetek/bYCh7xSkQImFkzoWrDyfoQ>
- Lapis József: Az elmúlás poétikája. A haláltapasztalat esztétikai közvetítettsége a két világháború közötti magyar költészetben
<https://dea.lib.unideb.hu/dea/bitstream/handle/2437/278890/CSK054.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Takács Miklós Ady, a korai Rilke és az „istenes vers”
<https://dea.lib.unideb.hu/dea/bitstream/handle/2437/189688/CSK048.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Baranyai Norbert: Móricz Zsigmond prózájának újraolvasási lehetőségei
<https://dea.lib.unideb.hu/dea/bitstream/handle/2437/189691/CSK047.pdf?sequence=1&isAllowed=y>